Region Stockholm

5

Svar på skrivelse från Jonas Lindberg (V) angående regionens utbetalningar för klippning av tungband hos bebisar

VKN 2021-0158

Vårdens kunskapsstyrningsnämnd
Hälso- och sjukvårdsförvaltningen
Vårdval
Pontus Bergqvist Vogel

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2021-09-30

VKN 2021-0158

Vårdens
kunskapsstyrningsnämnd

Svar på skrivelse från Jonas Lindberg (V) angående regionens utbetalningar för klippning av tungband hos bebisar

Ärendebeskrivning
I en skrivelse till vårdens kunskapsstyrningsnämnd (VKN) lyfter Jonas Lindberg (V) ett antal frågor rörande tungbandsklipp inom ramen för regionens avtal inom vårdval specialiserad öron-, näs- och halssjukvård.

Beslutsunderlag
Hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande
Skrivelse från Jonas Lindberg (V)

Förslag till beslut
Vårdens kunskapsstyrningsnämnd beslutar följande:

Skrivelsen anses besvarad.

Förvaltningens motivering till förslaget

Bakgrund
I en skrivelse till vårdens kunskapsstyrningsnämnd (VKN) lyfter Jonas Lindberg (V) ett antal frågor rörande tungbandsklipp inom ramen för regionens avtal inom vårdval specialiserad öron-, näs- och halssjukvård.

Överväganden

1. *Varför har avtalsenheten/förvaltningen inte hörsammat det som regionens egna metodråd och medicinska rådgivning har sagt kring ingreppet och nivån på ersättningen?*

Frågan om tungbansklipp på barn 0-6 år med amningsproblematik har under 2020/2021 varit ett insatsområde för regionalt programområde

(RPO) för öron-, näs- och halssjukvård (ÖNH). I mål och insatsplanen för RPO ÖNH definieras detta insatsområde och att barn med amningsproblematik relaterat till kort tungband ska få adekvat diagnostik och behandling. I detta arbete ingår att ta fram ett bedömningsstöd avseende utredning och behandling. Bedömningsstödet förväntas vara klart hösten 2021. Arbetet med att ta fram ett bedömningsstöd har genomförts av en tvärprofessionell regional arbetsgrupp under RPO. I mål och insatsplanen framkommer följande delmål avseende detta:

- Öka andelen som får en preoperativ bedömning av amningsspecialiserad kompetens.
- Förbättra den geografiska jämlikheten avseende tungbandsklipp på barn 0–6 mån.
- Öka kvaliteten i utförda tungbandsklipp.
- Alla BVC i Stockholm/Gotland ska tillgodoses kunskap i grundläggande bedömning av kort tungband.

Det finns flera styrmekanismer som används för att reglera den vård som utförs inom regionen. Ersättningsnivåerna och de avtalsmässiga förutsättningarna är ett styrmedel. I avtalets allmänna villkor (som gäller för samtliga vårdavtal i regionen) *9.2.3 Vetenskap och beprövad erfarenhet,* framkommer att ”Hälso- och sjukvård och rådgivning ska ges i enlighet med vetenskap och beprövad erfarenhet.”. Detta innebär att samtliga vårdgivare är skyldiga att följa vid var tid gällande evidens.

När det gäller ersättningsnivåerna, har hälso- och sjukvårdsförvaltningen (HSF) identifierat att det finns ett behov av en genomlysning av de generella ersättningsnivåerna i vårdvalet. I samband med utveckling av ett vårdval tas ersättningsnivåerna fram utifrån ett helhetsperspektiv till exempel utifrån ett genomsnitt och generell case-mix. Tungbandsklipp ingår idag i en ersättningsprodukt med många olika ingrepp och vidare analys behöver göras för att kunna föreslå eventuella justeringar.

Förvaltningen har valt att hantera ersättningsfrågan i samband med revidering av vårdvalet eftersom det även finns andra områden som behöver ses över. Revidering av vårdvalet har ännu inte genomförts till följd av prioritering av andra avtalsområden. Oavsett vilken ersättningsnivå som föreligger ska vårdgivare följa de kunskapsstöd som finns. Förvaltningen planerar påbörja revidering av vårdvalet under hösten 2021.

2. *Lutar sig förvaltningen mot någon annan evidens eller erfarenhet som styrker att dessa ingrepp ska utföras i denna omfattning? Vilka underlag är det i så fall?*

Vårdgivare med avtal med regionen ska följa de kunskapsstöd som finns framtagna på nationell och regional nivå. Avseende symptomgivande kort tungband på barn 0-6 månader ska vårdgivare med avtal med regionen följa det bedömningsstöd som har tagits fram av RPO ÖNH. Förvaltningen planerar att följa upp inrapporterade tungbandsklipp på åldersgruppen och vid behov vidta åtgärder. Kunskapsstödet som arbetas fram av RPO kommer förbättra möjligheten att följa upp denna vård.

3. *Vad för typ av uppföljning har förvaltningen gjort av dessa ingrepp och vårdgivare som utför dem? Finns det någon möjlighet att kräva tillbaka pengar från vårdgivaren?*

HSF har varit i kontakt med den vårdgivare som utför flest tungbandsklipp inom vårdvalet. Vårdgivaren intygar att de följer den vetenskap och beprövade erfarenhet som finns inom området. HSF planerar för fortsatt kontakt och uppföljning avseende detta. Även RPO ÖNH kommer följa utförda tungbandsklipp utifrån definierade uppföljningsindikatorer i mål- och insatsplanen. Om ej medicinskt motiverade ingrepp utförs kan förvaltningen komma att kräva tillbaka ersättning.

4. *Vad för typer av åtgärder kommer förvaltningen nu att initiera med anledning av de uppgifter som har framkommit? Ska regionen fortsatt betala vårdgivare för att klippa bebisars tungband? Är det i linje med en kunskapsstyrd vård där senaste evidens ska råda i vårdmötet med patienter?*

Regionen kommer att implementera det nya bedömningsstödet för tungbandsklipp som tas fram av RPO ÖNH. Samtliga vårdgivare med avtal är skyldiga att följa gällande kunskapsunderlag, evidens och beprövad erfarenhet. Regionen kommer att följa upp bedömningsstödets effekt på vården.

Magnus Thyberg
Avdelningschef

Lena Hanberg
Avdelningschef

Beslutet ska skickas till
Klicka här för att fylla i vilka beslutet ska skickas till

Godkänd av Magnus Thyberg, 2021-09-30

Region Stockholm

VKN 2021-06-16

Vänsterpartiet **SKRIVELSE**

Skrivelse från Jonas Lindberg angående Regionens utbetalningar för klippning av tungband hos bebisar

I dagarna har det uppmärksammats av Dagens Nyheter att den omtvistade åtgärden att klippa tungbanden hos bebisar genererat utbetalningar från regionen till en enskild vårdgivare i Mörby Centrum (aktiv inom vårdval ÖNH) på drygt 28 miljoner kronor sedan 2013.

Ingreppet är omdiskuterat. Dock anser de flesta verksamma inom professionen att det enbart ska/kan utföras vid smärtsam amning. Genom Facebookgrupper och dylikt har föräldrar fått information att detta ingrepp även ska göras vid massa andra åkommor och tillstånd hos ett barn. Detta har säkerligen bidragit till att efterfrågan på ingreppen ökat markant utan att det finns egentlig medicinsk indikation för det.

Det märkliga är att regionens egna medicinska rådgivare inom metodrådet utvärderat detta och för tre år sedan ifrågasatt omfattningen av ingreppen samt nivån på ersättningen som är 3000 kr per ingrepp. Ändå har inte detta hörsammats, utan utbetalningarna har istället fortsatt. 17 miljoner betalats ut sedan 2018 då metodrådets utredning och underlag gjordes. Man konstaterade att det helt saknas evidens för att klippa tungbandet hos bebisar.

Så här citeras Region Stockholms medicinska rådgivare Kristina Tedroff i DN 13/6 2021:

”Jag har sagt till avtalsenheten jättemånga gånger att det här måste ni se över. Om det tas fram ett underlag, varför följer man inte underlagen? Utredningen som vi i metodrådet genomfört och som är skattefinansierad blir då helt förgäves. Dessutom är ersättningsnivån på tok för hög för ett mycket enkelt ingrepp. Skattemedel används felaktigt. För mig är det helt bisarrt, säger Kristina Tedroff”.

Med anledning av detta vill jag ha svar på följande frågor:

1. Varför har avtalsenheten/förvaltningen inte hörsammat det som regionens egna metodråd och medicinska rådgivning har sagt kring ingreppet och nivån på ersättningen?
2. Lutar sig förvaltningen mot någon annan evidens eller erfarenhet som styrker att dessa ingrepp ska utföras i denna omfattning? Vilka underlag är det i så fall?
3. Vad för typ av uppföljning har förvaltningen gjort av dessa ingrepp och vårdgivare som utför dem? Finns det någon möjlighet att kräva tillbaka pengar från vårdgivaren?
4. Vad för typer av åtgärder kommer förvaltningen nu att initiera med anledning av de uppgifter som har framkommit? Ska regionen fortsatt betala vårdgivare för att klippa bebisars tungband? Är det i linje med en kunskapsstyrd vård där senaste evidens ska råda i vårdmötet med patienter?

Jonas Lindberg (V)